

RAADSVOORSTEL

Onderwerp:	Bijlage(n):	Vergadering de dato:	Agenda-nummer:	p.h.:
Beleidskader begeleiding in de Wmo, "met beleid vernieuwen"	3	15 mei 2012	12.05.04	WIII

de raad
van de gemeente
Asten

Samenvatting

Eind december 2011 heeft de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een voorstel tot wijziging van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) naar de Tweede Kamer gestuurd. Daarmee worden de huidige AWBZ-functies extramurale begeleiding en kortdurend verblijf, inclusief vervoer, overgebracht naar de Wmo. Hierdoor worden gemeenten vanaf 1 januari 2013 verantwoordelijk voor personen die dan voor het eerst – of opnieuw -, een beroep doen op begeleiding. Vanaf 2014 worden gemeenten verantwoordelijk voor alle mensen die in aanmerking komen voor begeleiding.

Het beleidskader zoals dat nu dat nu ter besluitvorming aan u voorligt is het resultaat van regionale samenwerking op Peelniveau.

Beslispunten

Instemmen met het beleidskader begeleiding in de Wmo: "met beleid vernieuwen"

Kernpunten van het Beleidskader

Het beleidskader omvat 12 beleidsuitgangspunten (A tot en met L). Met de formulering van deze uitgangspunten wordt recht gedaan aan burgers, aan het Wmo-gedachtegoed, aan de couleur locale alsook aan de beheersbaarheid van de kosten.

- A) We sluiten aan bij de bestaande –lokale- Wmo kaders. D.w.z. eerst eigen kracht en eigen kring, algemeen toegankelijke voorzieningen, e.d. voordat individuele voorzieningen in beeld komen.
- B) Het huidige gesegmenteerde aanbod binnen de AWBZ houden we niet per se in stand.
- C) We nemen niet de gevolgen over van landelijke decentralisaties en bezuinigingen (zoals op persoonsgebonden budgetten (pgb's), Wet Werken naar Vermogen, passend onderwijs, ed.). Begeleiding wordt ingevuld binnen het beschikbare budget en de kaders van de Wmo. Enige weglekeffecten (stijging kosten Wmo vanwege bezuinigingen elders) vanuit andere regelingen zullen we echter nooit kunnen voorkomen.
- D) Gezien de complexiteit van de taak begeleiding en de (financiële) noodzaak om te vernieuwen, hebben we behoefte aan ruimte voor innovatie.
- E) We gaan snijden in bureaucratie.
- F) De frontoffice organiseren we lokaal en geven daarmee kleur aan het maatwerk conform de Kanteling (binnen de context van lokale voorzieningen en netwerken).

- G) Vervoer blijft onderdeel van de te contracteren ondersteuning, dus een verantwoordelijkheid van de aanbieders.
- H) We perken het gebruik van het Persoonsgebonden budget (pgb) in: we behouden het pgb voor individuele maatwerksituaties.
- I) Kortdurend verblijf wordt ingezet op basis van huidige indicatiecriteria.
- J) Geen verstrekking indien kosten algemeen gebruikelijk zijn.
- K) Begeleiding voor jeugdigen plaatsen we binnen de kaders en doelstellingen van de transitie Jeugd.
- L) We voeren een eigen bijdrage in conform de Wmo-systematiek.

Inleiding

Vanaf de tweede helft van 2011 wordt door de beleidsmedewerkers van de 6 Peelgemeenten gezamenlijk opgetrokken ter voorbereiding op de decentralisatie per 1 januari aanstaande. De Peel is een natuurlijke schaalgrootte nu de Peel overeenkomt met het werkgebied van vele maatschappelijke partners en zorgaanbieders. Winst kan behaald worden indien ook in het verdere proces gezamenlijk wordt opgetrokken, bijvoorbeeld door gezamenlijk het inkoopproces vorm te geven. Daarvoor is het wel noodzakelijk om op het vlak van visie en beleid gezamenlijke uitgangspunten vast te stellen. Het beleidskader vormt de weerslag van deze gedeelde visie en kan als leidraad dienen in het verdere proces van regionale samenwerking. In het beleidskader is de balans gezocht tussen een doelmatige samenwerking en ruimte voor couleur locale. Dit beleidskader wordt nagenoeg gelijktijdig ook voorgelegd aan de andere 5 gemeenteraden van de Peel (Deurne, Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek en Someren).

Het beleidskader bevat de uitgangspunten voor de wijze waarop begeleiding binnen de Wmo gestalte moet krijgen. Zoals de ondertitel van het beleidskader suggereert, is het uitgangspunt om met beleid tot vernieuwing te komen. Winst is te behalen in het loslaten van het claimgerichte AWBZ-systeem (dat zowel op inhoud als op verantwoording zeer gedetailleerd is) en de omslag te maken naar een systeem waarin gemeenten in staat worden gesteld om individuele vraagstukken op te lossen binnen een breder maatschappelijk voorzieningenniveau. Uitgangspunt is om te veranderen waar dat kan en in stand te houden waar dat moet.

Wat willen we bereiken

Met ingang van 2013 moet de begeleiding ingebed zijn in de Wmo en moet de uitvoeringsorganisatie hierop ingericht zijn. Deze transitie moet gerealiseerd worden binnen het daarvoor beschikbare financiële budget.

Wat gaan we daarvoor doen

De decentralisatie van de functie extramurale begeleiding ligt vast in het Bestuursakkoord 2011-2015 van het Rijk, de VNG en IPO. Middels het bestuursakkoord zijn tevens afspraken gemaakt over 2 andere grote transities: jeugdzorg en Wet werken naar vermogen.

Op 10 januari jl. heeft het college van burgemeester en wethouders het projectplan begeleiding Wmo vastgesteld. Dit was een gezamenlijke projectplan van gemeente Asten en Someren. Dit projectplan is vervolgens op 6 februari jl. via de commissie Burgers ter kennisname voorgelegd aan de Raad. In dit projectplan was al aangegeven dat het hier handelt om een dynamisch proces. Inmiddels is de samenwerking uitgebreid naar een regionale samenwerking in de voorbereiding op de transitie (Peelregio). De tijdsplanning zoals genoemd in het projectplan is nog steeds actueel.

In het gezamenlijke proces om te komen tot de uitrol van de transitie, wordt niet alleen nauw samengewerkt op (ambtelijk) beleidsniveau, maar wordt ook op bestuurlijk niveau nadrukkelijk afstemming gezocht. Het gezamenlijke beleidskader wordt gezien als een eerste belangrijke stap in de samenwerking (voorwaardenscheppend). Samenwerking is geen doel

op zichzelf, maar moet leiden tot een grotere doelmatigheid, verminderen van de kwetsbaarheid van de individuele gemeente en besparing van kosten. De noodzaak tot

besparen is evident. Momenteel wordt het inkoopproces regionaal voorbereid. Ook wordt onderzocht welke mogelijkheden er zijn om in de uitvoering regionaal samen te werken. Bij dat laatste dient nadrukkelijk benoemd te worden dat de basis voor de toegang lokaal georganiseerd blijft.

Mogelijke Alternatieven

nvt

Risico's

De risico's van deze transitie zijn verscholen in de stapeling van bezuinigingsmaatregelen in het sociale domein, waardoor het beroep op de Wmo in de toekomst naar verwachting verder zal toenemen. Gemeenten krijgen hiervoor minder middelen beschikbaar, maar moeten wel aan hun compensatieplicht voldoen. Voor de gemeenten is het zaak om hierop vroegtijdig te anticiperen, waarbij de zorg voor de meest kwetsbaren geborgd moet worden. Middels het beleidskader dat nu voorligt hebben we getracht hiervoor beleidsruimte te scheppen.

Wat mag het kosten

Macrobudget

Het in 2013 (naar rato) en 2014 over te hevelen budget staat nog niet vast. Inzicht in de beschikbare budgetten volgt pas eind mei via de Meicirculaire.

Het bedrag dat de gemeenten in een in te stellen decentralisatie-uitkering zullen ontvangen wordt gebaseerd op de werkelijke uitgaven 2010 van de huidige uitvoerders. De cijfers 2010 worden geïndexeerd volgens een afgesproken index. Op het totale geïndexeerde budget dat wordt overgeheveld in 2013/2014 wordt een doelmatigheidskorting toegepast van 5%. Dit laatste vanuit de gedachte dat de gemeente middels een aanzienlijke beleidsvrijheid binnen de Wmo in staat is om besparingen te realiseren.

Deze doelmatigheidskorting betekent niet dat de gemeente Asten zonder extra kosten de functie begeleiding zal kunnen "overnemen" indien de gemeente een besparing van 5% realiseert. De verwachting is dat de werkelijke groei van de doelgroep in de toekomst geen gelijke tred houdt met de afgesproken jaarlijkse indexeringen op het vastgestelde budget, oa vanwege stapelingseffecten vanuit andere bezuinigingsmaatregelen. De gemeente zal dan dus vanuit optiek van financiële beheersbaarheid, een grotere taakstelling hebben dan 5%. Ook de reeds in de huidige AWBZ per 1 januari 2012 doorgevoerde maatregelen om het gebruik van de pgb's in te perken (waarmee, zo wordt geschat, een vraaguitval van 33% wordt gerealiseerd binnen de "pgb-populatie"), zal leiden tot een verlaging van het over te hevelen budget.

Hoewel dus nog geen duidelijkheid bestaat over het over te hevelen budget, wordt thans als uitgangspunt genomen dat de decentralisatie budgettair neutraal moet worden ingevoerd, d.w.z. binnen het over te hevelen budget. De definitieve bepaling van inzet van middelen zal plaatsvinden in het kader van de begrotingsbehandeling 2013.

Invoeringskosten

Voor de invoering van decentralisatie AWBZ-begeleiding ontvangen de gemeenten eenmalig € 80 miljoen, verdeeld over 2012 en 2013. Via de septembercirculaire 2011 is bekend geworden dat Asten de volgende bedragen ontvangt voor de transitie AWBZ. Deze bedragen zijn al opgenomen in de begroting.

2012: € 64.404,=

2013: € 42.586,=

Advies Participatieraad

Het regionale beleidskader is ter advisering voorgelegd aan de Wmo-raden van de 6 Peelgemeenten. De raden hebben afzonderlijk hun advies gegeven. Ter inzage ligt de bundeling van alle adviezen, met daarbij de reactie namens de colleges van B&W van de peelgemeenten. Het advies van de participatieraad Asten is separaat toegevoegd (bijlage 2 en 3)

Bijgaand treft u aan:

1. Raadsbesluit
2. Beleidskader begeleiding in de Wmo "Met beleid vernieuwen"
3. Advies participatieraad Asten d.d. 14-3-2012
3. Adviespunten participatieraad Asten met reactie (uitgelicht uit bundeling).

Voor u ligt ter inzage:

1. Gebundelde adviezen Wmo-adviesraden van alle peelgemeenten, met reactie colleges
2. Analyse Wmo kantoor betreffende de decentralisatie van begeleiding voor de gemeente Asten, met bijbehorend memo.
3. Verslag van de commissie Burgers d.d. 23 april 2012.

dict : m.rutten@asten.nl
type : RV.MO.12.tk.002
coll :